

Collectievormingsprofiel Nederlands 2023

Actuele relatie met O&O (specifieke opleidingen etc.)

De collectie Nederlands richt zich met name op de studenten, docenten en onderzoekers van de opleiding Nederlandse taal en cultuur en Dutch Studies en ondersteunt daarnaast het interdisciplinaire onderwijs en onderzoek bij de Faculteit Geesteswetenschappen. Verder is de collectie van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde (M.N.L.) beschikbaar voor de (circa 1200) leden van de Maatschappij. De collectie van de M.N.L. is een bruikleen sinds 1876.

Onderwijs

De bacheloropleiding *Nederlandse taal en cultuur* duurt drie jaar. De studie bestaat uit vier deelgebieden: Moderne Letterkunde, Oudere Letterkunde, Taalkunde en Taalbeheersing.

Het masterprogramma bevat vier soorten masters

- Doorstroommaster. Een eenjarige master die aansluit op de verschillende specialisaties in de bacheloropleiding NT&C: MA in Nederlandse taal en cultuur;
- Onderzoeksmaster. Tweejarige master voor wie verder wil in de wetenschap. Het meest verwant met de bachelor Nederlandse taal en cultuur is de onderzoeksmaster: Study of Art and Literature;
- Educatieve master. Tweejarige master die voorbereidt op een baan in het onderwijs. Men volgt eerst de doorstroommaster Nederlandse taal en cultuur en vervolgens de eenjarige educatieve master Nederlands bij het ICLON, het onderwijsinstituut van de Universiteit Leiden;
- Nog meer eenjarige masters. Men kan ook kiezen voor andere masters, bijvoorbeeld op het gebied van boekwetenschap of journalistiek. Of een master volgen op het gebied van taal- of literatuurwetenschap. De keuze hangt ook af van de accenten die gelegd zijn in de bachelor.

De Opleiding *Nederlandkunde/Dutch Studies* verzorgt voor studenten met een buitenlandse vooropleiding onderwijs op het gebied van de Taalverwerving, Nederlandse taal, Letterkunde, Kunstgeschiedenis, Geschiedenis en Cultuur en Maatschappij. Naast de driejarige opleiding die tot bachelor of arts leidt, biedt de opleiding ook een éénjarig programma aan.

De master Dutch Studies is dus ook bedoeld voor internationale studenten.

Onderzoek

Het onderzoek van de Opleiding NT&C van de secties Oudere letterkunde en Moderne Letterkunde is ondergebracht in het Leids Universitair Instituut voor Culturele Disciplines. Het taalkundig onderzoek en het onderzoek van de sectie Taalbeheersing is ondergebracht bij Leiden University Centre for Linguistics.

Het onderzoek van de Opleiding Nederlandkunde / Dutch Studies is eveneens ondergebracht in LUICD en LUCL.

Elders in de Faculteit Geesteswetenschappen zijn bij de opleidingen Duits, Engels en Literatuurwetenschap onderzoekers werkzaam op onderwerpen die raken aan de Nederlandse taal en cultuur. Zij steunen voor hun onderzoek mede op de collecties op dit vakgebied.

Aankoop en –methodiek

De collectievorming vindt plaats op wetenschappelijk niveau. Vanaf 2009 vindt de collectievorming plaats door middel van een approval plan, uitgevoerd door de firma Erasmus.

Bij de tijdschriften gaat de voorkeur in principe uit naar elektronische abonnementen.

Selectiecriteria

De M.N.L. “stelt zich ten doel de beoefening van de schone letteren en de studie van de Nederlandse taal- en letterkunde, geschied- en oudheidkunde in hun onderlinge samenhang te bevorderen” (wet van de M.N.L., artikel 1) en verzamelt derhalve meer dan alleen maar Nederlands. Deze collectie geldt als een der belangrijkste in Nederland.¹

De UB-aanschaf richt zich op 't ogenblik voornamelijk op het onderwijs: boeken voor de studiezaal Nederlands en literatuur op vakonderdelen waarop de M.N.L. niet collectioneert, zoals bijvoorbeeld taalbeheersing, vakdidactiek.

Het onderwijs kent geen zwaartepunten: de hele Neerlandistiek is onderwerp van onderzoek en onderwijs: Moderne letterkunde, Oudere letterkunde, Moderne taalkunde, Historische taalkunde, Taalbeheersing en Boekwetenschap. Ook wordt aangeschaft op het gebied van Fries en Afrikaans.

¹ Voor het aandeel van geschiedenis verwijs ik naar het collectievormingsprofiel van Geschiedenis

De M.N.L.-collectie is van oudsher gespecialiseerd in letterkunde en dit beleid wordt gecontinueerd: gestreefd wordt naar een complete aanschaf van de hedendaagse belletristiek. Het conspectusniveau van de collectie als geheel bedraagt op dit moment 9, waarbij het MNL-bezit op 9 wordt beoordeeld en het UB-bezit op 8.

Aanwas anders dan door koop: schenkingen, bruiklenen

De bibliotheek van de M.N.L. ontvangt vrijwel continu schenkingen, veelal publicaties van de leden.

Deselectie

Voor de afstoot van papieren tijdschriften (jaargangen) gelden landelijke afspraken in UKB-verband. De UB Leiden heeft in deze een bewaarfunctie voor tijdschriften op het gebied van de talen en culturen. Voor boeken is er (nog) geen deselectiebeleid. Veel onderdelen van de collectie zijn in ook digitale vorm beschikbaar (woordenboeken) en dat aantal neemt flink toe. In de DBNL (Digitale Bibliotheek Nederlandse Letteren), die op internet voor iedereen toegankelijk is, worden maandelijks tientallen teksten op het gebied van de Nederlandse taal- en letterkunde in digitale vorm opgeleverd. Teksten die ook in digitale vorm beschikbaar zijn zouden naar een magazijn op afstand verplaatst kunnen worden.